

ภาพของโส เกณีในละครโทรทัศน์ ปี 2535

นางสาวรัชดา แดงจำรูญ

วิทยานิพนธ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญาณี เทศศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-995-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16659338

The Presentation of Prostitute on T.V. Soap Opera in 1992

Miss Rachada Dangchamroon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-631-995-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ภาพของโสมเกษีในละครโทรทัศน์ปี

2535

โดย

นางสาว รัชดา แดงจำรูญ

ภาควิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

Santi B.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ อุดสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อ. อุดสุวรรณ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ อุดสุวรรณ ปิติพัฒนะโฆษิต)

Ju

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ)

อ. อวยพร

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

รัชดา แดงจำรูญ : ภาพของโสเภณีในละครโทรทัศน์ (THE PRESENTATION OF PROSTITUTE ON T.V. SOAP OPERA IN 1992) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ, 141 หน้า. ISBN 974-631-995-7 2534

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพของโสเภณีในละครโทรทัศน์ปี 2535 ว่ามีลักษณะเป็นเช่นไร มีความหมายว่าอย่างไร และได้สะท้อนให้เห็นแนวคิด ทศนคติ ค่านิยม หรืออุดมการณ์อะไรบ้าง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากเนื้อหาและวิธีการนำเสนอของละครโทรทัศน์จำนวน 6 เรื่อง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

- 1) ภาพของโสเภณีที่ถูกนำเสนอ ส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเดิม เป็นภาพแบบลบบับคือ แต่งตัวโป้ แต่งหน้าเข้ม ทำทางจัดจ้าน ซึ่งเป็นภาพของ "ผู้หญิงไม่ดีในสายตาของสังคม" และถึงแม้ละครจะพยายามเสนอมุมมองที่แตกต่าง เช่น ความมั่นใจ ปราศจากอคติผู้อื่น แต่ก็พบว่า ภาพเหล่านี้มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น
- 2) ความหมายจากการนำเสนอภาพของโสเภณีนั้น พบว่า ละครได้นำเสนอสาเหตุของการเป็นโสเภณีว่าเกิดจากความไม่ดีของผู้หญิง (ซึ่งเป็นมุมมองแบบ System Approach) และเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ทางสังคม (ซึ่งเป็นมุมมองแบบ Feminist Approach) ประกอบกัน
- 3) สำหรับการนำเสนออุดมการณ์ในเรื่อง พบว่าอุดมการณ์หลักซึ่งให้อภิสัทธีแก่ฝ่ายชายนั้น ยังคงถูกนำเสนอในมิติต่าง ๆ ของละครโดยส่วนใหญ่ ในขณะที่อุดมการณ์ต่อต้าน ซึ่งเน้นความเสมอภาคระหว่างเพศ มีการนำเสนอเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต รัชดา แดงจำรูญ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C550210 MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: PRESENTATION/PROSTITUTE/T.V.SOAP OPERA

RACHADA DANGCHAMROON : THE PRESENTATION OF PROSTITUTE ON T.V. SOAP OPERA IN 1992. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. KANJANA KAEWTHEP, Ph.D. 141 PP. ISBN 974-631-995-7.

The objective of this thesis is to study the presentation of prostitute on T.V. soap opera in 1992. The thesis investigated the aspect and meaning of the presentation and also the point of view, attitude or ideology latently presented.

The study uses a qualitative approach focusing on the analysis of the content and presentation of the six T.V. soap operas.

The results of the study are as follows:

- 1) The image of prostitute is presented in the way it used to be. The characters are mostly portrayed as "the stereotype: the women in unsuitable dress, with a lot of make-up and harsh act" which implies "bad women in the eyes of the society". Though there are some different aspects like the thoughtfulness and good will of the characters, they are minor.
- 2) The meaning of the presentation can be interpreted that the soap opera is under the influence of System Approach and Feminist Approach.
- 3) With regard to ideology on gender, the T.V. soap opera still mainly presents dominant ideology (double standard: the emphasis on the privilege of men), while the counter ideology (the equality between two sexes) is slightly presented.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน.....

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน.....

ปีการศึกษา 2537.....

ลายมือชื่อผู้คิด..... รัตนา แสงสว่างกุล.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ บิดิพัฒนะโมชิต ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช กรรมการ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ยิ่ง

ทำยนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้ให้ความสนับสนุนในด้านการศึกษา และคอยดูแลเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่ช่วยเป็นธุระในการหาข้อมูล จัดทำรูปเล่ม ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ และให้กำลังใจตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เรื่องของโสเภณีและบทบาทของเพศหญิง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับโสเภณี.....	8
Feminist Approach และ System Approach.....	24
แนวคิดเรื่องบรรทัดฐานทางเพศ.....	25
แนวคิด ทฤษฎีทางด้านละครโทรทัศน์และสื่อมวลชน.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับละครโทรทัศน์.....	28
ทฤษฎีการสร้างความเป็นจริงทางสังคมของสื่อมวลชน.....	31
แนวคิดเรื่องกระบวนการสร้างความหมายทางสังคม.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	เปรียบเทียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 44
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 44
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 45
	วิธีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล..... 46
4	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 51
	ไฟร์กอสสูร..... 51
	เรื่องย่อ..... 51
	โครงเรื่อง..... 52
	ภาพของตัวละคร..... 54
	ความหมาย..... 59
	ทางโค้ง..... 61
	เรื่องย่อ..... 61
	โครงเรื่อง..... 61
	ภาพของตัวละคร..... 64
	ความหมาย..... 68
	กาในฝูงหงส์..... 72
	เรื่องย่อ..... 72
	โครงเรื่อง..... 72
	ภาพของตัวละคร..... 75
	ความหมาย..... 79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ชีวิตเพื่อนฝูง.....	82
เรื่องย่อ.....	82
โครงเรื่อง.....	82
ภาพของตัวละคร.....	85
ความหมาย.....	88
คุณหญิงนอกทำเนียบ.....	91
เรื่องย่อ.....	91
โครงเรื่อง.....	91
ภาพของตัวละคร.....	94
ความหมาย.....	98
อรุณสวัสดิ์.....	101
เรื่องย่อ.....	101
โครงเรื่อง.....	101
ภาพของตัวละคร.....	103
ความหมาย.....	105
5 สรุปผลการวิจัยและข้อ เสนอแนะ.....	107
รายการอ้างอิง.....	120
ภาคผนวก.....	127
ประวัติผู้เขียน.....	134